

Ticari Kazanç Vergi Rehberi – 2023 Gelirleri

Ticari Kazanç Elde Eden Mükellefler İçin Vergi Rehberi – 2023 Gelirleri 2023 takvim yılı gelirlerinin beyanına yönelik olarak, mükelleflerimizin...

Ticari Kazanç Vergi Rehberi – 2023 Gelirleri

Tarih: 27 Şubat 2024

Ticari Kazanç Elde Eden Mükellefler İçin Vergi Rehberi – 2023 Gelirleri

2023 takvim yılı gelirlerinin beyanına yönelik olarak, mükelleflerimizin yıllık gelir vergisi beyannamesini verirken yararlanmaları amacıyla hazırlanan Ticari Kazanç Elde Eden Mükellefler İçin Vergi Rehberi yayınlandı.

GİRİŞ

[193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa](#) göre, gerçek kişilerin gelirleri gelir vergisine tabidir. Gelir vergisine tabi gelir unsurları; ticarî kazanç, ziraî kazanç, ücret, serbest meslek kazancı, gayrimenkul sermaye iradı, menkul sermaye iradı ve diğer kazanç ve iratlardan oluşmaktadır.

Bu Rehberde, 2023 takvim yılında ticari kazanç elde eden mükelleflere yönelik olarak; ticari kazancın kapsamı, tespiti, hesaplanması sırasında indirilebilecek ve indirilemeyecek giderler, vergiden istisna edilen kazanç konuları ile yıllık beyannameye dahil edilen kazanç ve iratlardan yapılacak indirimler, gelir vergisinde mahsup ve iadeler, tarh

işlemleri, vergi tarifesi, beyannamenin verilme zamanı ve verginin ödenmesi gibi konularda açıklamalar yer almaktadır. Ayrıca, gerçek usulde ticari kazancın beyanına ilişkin örneklere de yer verilmiştir.

1. TİCARİ FAALİYETİN KAPSAMI

Her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançlar ticari kazanç olup, aşağıda sayılan faaliyetlerden elde edilecek gelirler her durumda ticari kazanç olarak vergilendirilir.

1. Maden, taş ve kireç ocakları, kum ve çakıl istihsal yerleri ile tuğla ve kiremit harmanlarının işletilmesinden,
2. Coberlik işlerinden (Coberlik; borsaya kayıtlı olarak ve kendi nam ve hesabına hisse senedi ve tahvil alım satımı yapılmasıdır.),
3. Özel okul ve hastanelerle benzeri yerlerin işletilmesinden,
4. Gayrimenkullerin alım, satım ve inşa işleriyle devamlı olarak uğraşanların bu işlerinden,
5. Kendi nam ve hesaplarına menkul kıymet alım-satımı ile devamlı olarak uğraşanların bu faaliyetlerinden,
6. Satın alınan veya trampa suretiyle iktisap olunan arazinin iktisap tarihinden itibaren 5 yıl içinde parselenerek bu müddet içinde veya daha sonraki yıllarda kısmen veya tamamen satılmasından elde edilen kazançlar,
7. Diş protezciliğinden elde edilen kazançlar.

Ticari veya zirai faaliyetle iştigal eden kollektif şirketlerde ortakların, adi veya eshamlı komandit şirketlerde komandite ortakların, ortaklık kârından aldıkları paylar şahsi ticari kazanç olarak vergiye tabi tutulmaktadır.

1.1. Ticari Faaliyetin Özellikleri

Bir faaliyetin ticari faaliyet olarak değerlendirilebilmesi için taşınması gereken bazı özellikler bulunmaktadır. Buna göre;

- » Faaliyetin yerine getirilmesinin sermaye ve emeğe dayanıyor olması,
- » Faaliyetin devamlı olması (Bir takvim yılı içerisinde birden fazla tekrarlanan veya birden fazla takvim yılında tekrarlanan işlemlerde de devamlılık olduğu varsayılacaktır.),
- » Gelir getirici faaliyetlerin bir organizasyon dahilinde yapılmış olması (İş yeri açma, işçi çalıştırılması, ticaret siciline kaydolunması vb.),
- » Müessesenin, ticari ve sınai bir müessese şekil ve mahiyetinde olması, gerekmektedir.

1.2. Şirket Ortaklarının Durumu

Şirket ortaklarının gelir vergisi karşısındaki durumları, ortağı buldukları şirketin şahıs ya da sermaye şirketi olmasına göre farklılık gösterir.

1.2.1. Şahıs Şirketlerinin Ortakları

Şahıs şirketleri; kollektif şirketler ile adi komandit şirketlerdir. Ticari veya zirai faaliyetle iştigal eden kollektif şirketlerdeki ortaklar ile adi komandit şirketlerde komandite ortakların ortaklık kârından aldıkları paylar şahsi ticari kazanç hükmündedir ve bu ortaklar kendi paylarına düşen kârlarını ayrı ayrı beyan etmek zorundadırlar.

Adi komandit şirketlerin komanditer ortaklarının şirket kazancından aldığı pay, şirketin faaliyet konusu ne olursa olsun vergisi tevkif suretiyle alınmamış menkul sermaye iradıdır.

1.2.2. Sermaye Şirketlerinin Ortakları

Sermaye Şirketleri; anonim, limited ve eshamlı komandit Şirketler olup, bu Şirketler kurumlar vergisi mükellefidirler.

Anonim ve limited Şirket ortakları ile eshamlı komandit Şirketlerin komanditer ortaklarının Şirket kazancından elde ettikleri kazançlar kâr payı ve iŐtirak hisselerinden doğan kazanç sayıldığından bu kazançların menkul sermaye iradı olarak beyan edilmesi gerekmektedir.

Eshamlı komandit Şirketlerde komandite ortakların ortaklık kârından aldıkları paylar ise Şahsi ticari kazanç olarak gelir vergisine tabidir.

1.2.3. İŐ Ortaklıkları

İŐ ortaklığında mükellefiyet Őekli ortakların isteğine bırakılmıştır. Dolayısıyla iŐi üstlenen ortakların talebine bağlı olarak iŐ ortaklarının mükellefiyet tesisi, kurumlar vergisi kapsamında olabileceği gibi “adi ortaklık” Őeklinde de olabilmektedir.

Ticari Kazanç Elde Eden Mükellefler İŐin Vergi Rehberi
iÇin [tıklayınız](#)

Kaynak: GİB